

401

U S T A W A

z dnia 31 października 1951 r.

o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji.

Art. 1. W ustawie z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 51) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. 1. Dla celów ochrony przeciwpożarowej tworzy się Komendę Główną Straży Pożarnych, podległą Ministrowi Gospodarki Komunalnej i obejmującą zasięgiem swego działania obszar całego Państwa.

2. Komendzie Głównej Straży Pożarnych podlegają wojewódzkie komendy straży pożarnych przy prezydiach wojewódzkich rad narodowych oraz Warszawska i Łódzka Komenda Straży Pożarnych

przy Prezydiach Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi.

3. Wojewódzkim komendom straży pożarnych podlegają powiatowe komendy straży pożarnych przy prezydiach powiatowych rad narodowych oraz miejskie komendy straży pożarnych przy prezydiach miejskich rad narodowych w miastach, stanowiących powiaty.“;

2) w art. 2 ust. 1 dodaje się po pkt 1 nowy pkt 2 w brzmieniu:

„2) sprawy organizacji zapobiegawczej akcji przeciwpożarowej i walki z pożarami,“;

dotychczasowe pkt 2, 3, 4 i 5 otrzymują kolejną numerację: 3, 4, 5 i 6;

3) w art. 4 ust. 2 i ust. 3 otrzymują brzmienie:

„2. Zastępców Komendanta Głównego Straży Pożarnych mianuje i odwołuje Minister Gospodarki Komunalnej na wniosek Komendanta Głównego. Wojewódzkich komendantów straży pożarnych oraz komendantów Warszawskiej i Łódzkiej Komendy Straży Pożarnych mianuje i odwołuje Minister Gospodarki Komunalnej na wniosek Komendanta Głównego, złożony w porozumieniu z prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi).

3. Powiatowych oraz miejskich komendantów straży pożarnych mianuje i odwołuje Komendant Główny w porozumieniu z prezydium terenowo właściwej rady narodowej.“;

4) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Pracownicy pożarnictwa, posiadający wymagane kwalifikacje do zawodowej służby w pożarnictwie, stanowią Korpus Techniczny Pożarnictwa, na którego czele stoi Komendant Główny Straży Pożarnych.

2. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia unormuje kwalifikacje fachowe do zawodowej służby w pożarnictwie, obowiązki i prawa, stosunki służbowe, stopnie służbowe, tryb ich nadawania, odpowiedzialność dyscyplinarną oraz umundurowanie i dystynkcje służbowe członków Korpusu Technicznego Pożarnictwa.“;

5) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. 1. We władzach naczelnych oraz w zakładach i jednostkach centralnych gospodarki narodowej tworzy się w trybie, przewidzianym dla zmian organizacyjnych, stanowiska głównych inspektorów ochrony przeciwpożarowej, a w centralnych zarządach i jednostkach równorzędnych tworzy się stanowiska inspektorów ochrony przeciwpożarowej. W zakładach, podległych bezpośrednio władzom naczelnym, tworzy się stanowiska komendantów ochrony przeciwpożarowej, w pozostałych zaś — podległych władzom naczelnym — jednostkach gospodarki narodowej tworzy się stanowiska kierowników ochrony przeciwpożarowej.

2. Głównych inspektorów, inspektorów i komendantów ochrony przeciwpożarowej mianuje i odwołuje właściwa władza naczelna na wniosek Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

3. Rada Ministrów ustali zakres działania głównych inspektorów, inspektorów i komendantów ochrony przeciwpożarowej oraz zakres działania i tryb powoływania kierowników ochrony przeciwpożarowej.

4. Rada Ministrów ustali, w jakich zakładach przemysłowych ze względów szczególnych ochrona przeciwpożarowa powinna być zorganizowana w sposób odmienny aniżeli przewidziany w ustawie.

5. Na kierowniku (dyrektorze) zakładu, przedsiębiorstwa lub instytucji spoczywa odpowiedzialność za utrzymanie powierzonego mu obiektu w stanie należytego zabezpieczenia przeciwpożarowego, a w szczególności za przestrzeganie i wykonywanie zarządzeń przeciwpożarowych.“;

6) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. 1. Do wypełniania zadań ochrony przeciwpożarowej i do akcji ratowniczej, również w przypadku innych klęsk żywiołowych oraz do udziału w terenowej obronie przeciwlotniczej powołane są straże pożarne. Wojewódzki komendant

straży pożarnych na wniosek właściwego inspektora ochrony przeciwpożarowej i wojewódzkiego inspektoratu ochrony może — w przypadkach klęsk żywiołowych — z uzasadnionych przyczyn zwolnić poszczególne zakładowe straże pożarne od obowiązku udziału w akcji ratowniczej poza terenem zakładu.

2. Straże pożarne podlegają ogólnemu nadzorowi i kontroli właściwych rad narodowych, straże zaś pożarne zakładowe — kierownikowi zakładu. Pod względem fachowym straże pożarne podlegają właściwym komendom straży pożarnych, a straże pożarne zakładowe — właściwym organom ochrony przeciwpożarowej. Do kontrolowania stanu bezpieczeństwa ochrony przeciwpożarowej zakładów i służby zakładowych straży pożarnych upoważnione są również wojewódzkie inspektoraty ochrony.

3. Ze względu na obszar działania straże pożarne dzielą się na straże terenowe i zakładowe.

4. Obowiązek tworzenia straży pożarnych mają:

- 1) co do straży pożarnych terenowych — miejskie i gminne rady narodowe,
- 2) co do straży pożarnych zakładowych — kierownictwa zakładów zgodnie z ustaleniami, przewidzianymi w art. 9 ust. 2 pkt 1.

5. Ze względu na charakter pełnienia służby w strażach pożarnych dzielą się one na:

- 1) zawodowe, złożone z osób pełniących służbę pożarniczą zawodowo na podstawie stosunku służbowego lub umowy o pracę,
- 2) ochotnicze terenowe, utworzone jako stowarzyszenia ochotniczej straży pożarnej w trybie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. — Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 808 z późniejszymi zmianami) oraz ochotnicze zakładowe,
- 3) obowiązkowe, powołane uchwałą miejskiej lub gminnej rady narodowej spośród mieszkańców miasta lub gminy albo przez kierownictwo zakładu, przedsiębiorstwa lub instytucji spośród pracowników, gdy zawodowa lub ochotnicza straż pożarna nie może być utworzona lub gdy istniejąca straż pożarna nie zapewnia wystarczającego zabezpieczenia przeciwpożarowego.

6. Minister Gospodarki Komunalnej ustali statut wzorcowy ochotniczych terenowych straży pożarnych oraz regulaminy straży zawodowych i obowiązkowych, jako też — w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami — regulamin ochotniczych straży zakładowych.

7. Minister Gospodarki Komunalnej ustali w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i zainteresowanymi ministrami zasady, jakim powinny odpowiadać: liczebność, rozmieszczenie oraz normy i etaty sprzętu i urządzeń technicznych wszystkich rodzajów straży pożarnych.“;

7) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Minister Gospodarki Komunalnej na wniosek Komendanta Głównego Straży Pożarnych orzeka, które miejskie lub gminne rady narodowe obowiązane są powołać i utrzymywać zawodowe straże pożarne.

2. Wojewódzki komendant straży pożarnych:

- 1) ustala w porozumieniu z kierownictwem zainteresowanych zakładów pracy i właściwym inspektorem ochrony przeciwpożarowej oraz wojewódzkim inspektoratem ochrony, które

- zakłady pracy i w jakim zakresie obowiązane są utworzyć i utrzymywać straże pożarne,
- 2) udziela opinii w sprawach utworzenia ochotniczych straży pożarnych terenowych,
 - 3) składa wnioski w sprawach utworzenia obowiązkowych straży pożarnych terenowych.“;
- 8) art. 10 otrzymuje brzmienie:
„Art. 10. Sprzęt przeciwpożarowy stanowiący techniczne wyposażenie straży i wszelkie zainstalowane specjalne urządzenia przeciwpożarowe oraz środki transportowe pożarnicze mogą być używane tylko do akcji ratowniczej, kontrolnej i szkoleniowej.“;
- 9) art. 11 otrzymuje brzmienie:
„Art. 11. 1. Członkowie straży pożarnych podlegają obowiązkowi ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków w czasie pełnienia służby niezależnie od obowiązkowego ubezpieczenia społecznego.
2. Koszty tego ubezpieczenia pokrywają:
- 1) zakłady, przedsiębiorstwa i instytucje w odniesieniu do zakładowych straży pożarnych,
 - 2) Skarb Państwa w ramach kredytów, przewidzianych w budżetach terenowych — w odniesieniu do straży pożarnych, nie objętych pkt 1.“;
- 10) art. 13 otrzymuje brzmienie:
„Art. 13. 1. Wszystkie osoby fizyczne i prawne na terenie miasta lub gminy obowiązane są do współdziałania ze strażami pożarnymi w akcji ratowniczej.
2. Kierownik akcji ratowniczej upoważniony jest do wydawania na miejscu ustnych zarządzeń, uzasadnionych potrzebami akcji. Zarządzenia te podlegają natychmiastowemu wykonaniu i mogą być wykonane przymusowo.
3. W przypadkach, gdyby zwłoka groziła niebezpieczeństwem, straże pożarne mają prawo zajmować dla celów akcji ratowniczej konieczne środki przewozowe publiczne i prywatne.
4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do środków przewozowych, będących w użyciu wojska i władz bezpieczeństwa publicznego. Środki te mogą być wykorzystane przez straże pożarne po uzyskaniu decyzji dowódcy jednostki wojskowej (przełożonego jednostki), któremu te środki przewozowe podlegają.
5. Minister Gospodarki Komunalnej wyda szczegółowe przepisy, dotyczące obowiązku współdziałania ludności ze strażami pożarnymi w akcji ratowniczej oraz zwolnień od tego obowiązku.
6. Minister Gospodarki Komunalnej w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości i Finansów unormuje sprawę wynagrodzenia szkód, poniesionych przez osoby trzecie w związku z akcją ra-

towniczą i wykonaniem zarządzeń, o których mowa w ust. 2.“;

- 11) art. 14 otrzymuje brzmienie:
„Art. 14. Koszty ochrony przeciwpożarowej ponoszą:
- 1) Skarb Państwa w ramach kredytów, przewidzianych w budżecie centralnym — w zakresie poczynań o charakterze ogólnopaństwowym oraz w budżetach terenowych — w zakresie utrzymania i wyposażenia oraz wyszkolenia terenowych straży pożarnych,
 - 2) zakłady, przedsiębiorstwa i instytucje zobowiązane do utrzymywania zakładowych straży pożarnych albo w których powołano obowiązkowe straże pożarne — w zakresie utrzymania, wyposażenia i wyszkolenia tych straży pożarnych oraz w zakresie zaopatrzenia zakładów w narzędzia i urządzenia oraz środki gaśnicze, konieczne do należytego zabezpieczenia przeciwpożarowego tych zakładów,
 - 3) stowarzyszenia ochotniczej straży pożarnej — w zakresie przewidzianym statutami tych stowarzyszeń.“;
- 12) po art. 17 dodaje się w rozdziale 6 art. 17a w brzmieniu:
„Art. 17a. 1. Ustawa niniejsza nie dotyczy wojskowej ochrony przeciwpożarowej. Organizację i zakres działania wojskowej służby ochrony przeciwpożarowej określi Minister Obrony Narodowej.
2. Sposób przeprowadzania przez straże pożarne, określone w ustawie, akcji ratowniczej obiektów wojskowych, zasady współdziałania tych straży z wojskowymi strażami pożarnymi oraz zasady szkolenia kadr wojskowych straży pożarnych w ramach szkolenia fachowego, prowadzonego przez komendy straży pożarnych, określą Ministrowie Obrony Narodowej i Gospodarki Komunalnej.“.
- Art. 2.** Upoważnia się Ministra Gospodarki Komunalnej do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów, ogłoszonych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu, i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.
- Art. 3.** Wykonanie ustawy porucza się Ministrowi Gospodarki Komunalnej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.
- Art. 4.** Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
- Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*
Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*
Minister Gospodarki Komunalnej: *K. Mijał*